

Sunndal kommune
Plan-, miljø- og næringstjenesten

FYLKESMANNEN I NORD-TRØNDELAG

Postboks 2600

STEINKJER

Melding om vedtak

Deres ref:
2017/3623

Vår ref
2016/15897-14

Saksbehandler
Kristin Lilleeng Andersson

Direktetelefon
71 69 92 32

Dato
14.09.2017

Forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge

Sunndal kommune sin høringsuttalelse til ny forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge

Sunndal kommunestyre behandlet høringsuttalelse til ny forvaltningsplan for rovvilt den 06.09.2017, sak 61/17.

Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

Med hilsen

Kristin Lilleeng Andersson
jordbruksrådgiver

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal   Fylkeshuset   6404   Molde

Postadresse

Postboks 94, 6601 Sunndalsøra

E-post:

post@sunndal.kommune.no

Besøksadresse

Rådhuset

Internett

www.sunndal.kommune.no

Telefon

71 69 90 00

Telefaks

71 69 90 01

Bank

4202.59.12564

Org.nr

964 981 604

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge
Høringsuttalelse til revidert forvaltningsplan for rovvilt

Rådmannens innstilling

Sunndal kommunestyre har følgende merknader til forslag til forvaltningsplan for rovdyr, merknadene er begrunnet under vurderinga i saksframlegget:

1. Kommunen er tilfreds med å ha fått gjennomslag for å ta ut Øvre Sunndal av forvaltningsområdet for jerv og at området skal være prioritert beiteområde. Dette begrunnes med at området for en stor del sammenfaller med det Utvalgte kulturlandskapet, Fjellgardane og seterdalane i Øvre Sunndal. Område er utpekt som spesielt viktig på grunn av dets kvalitet med hensyn på biologisk mangfold, gamle kulturmarker og viktige kulturminner i tillegg til at det er et av de beste fjellbeitene i Møre og Romsdal. Området er avhengig av skjøtsel med beitedyr. Det er ønskelig å få fram i planen at området ikke bare er et viktig beiteområde men at det er viktig å ta vare på området på grunn av områdets kvaliteter.
2. Det er ønskelig med en samordnet forvaltning av jervebestanden i Møre og Romsdal og Oppland fylker som foreslått. En samarbeidsavtale må forplikte partene som bør komme fram til et felles ynglemål for Snøhetta og Reinheimen.
3. Det må kunne iverksettes to ulike forebyggende tiltak samtidig for å hindre tap av sau til rovdyr, eksempelvis skadefelling samtidig med tidlig sanking.
4. Kommunen er tilfreds med at det ikke foreslås endringer i forvaltningsområdet for gaupe i Møre og Romsdal. Dagens fordeling av familiegrupper ønskes videreført som i dag med 10 i Trøndelag og 2 i Møre og Romsdal.
5. Uttak av jerv i prioritert beiteområde bør fortrinnsvis skje før yngling for å unngå hiuttak.
6. Ellers ber Sunndal kommunestyre om at feil og mangler i planteksten rettes opp i henhold til det som er skrevet under andre kommentarer i vurderingen.

Behandling i Kommunestyret - 06.09.2017

Representanten Erling Rød, FrP, la fram følgende tilleggsforslag:

- «1. Det åpnes for å bruke skottpremie på jerv.
2. Jervjakta kan starte 20. august.»

VOTERING:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Tilleggsforslaget ble votert over punktvis og fikk følgende resultat:

- Punkt 1 falt med 5 mot 22 stemmer.
- Punkt 2 falt med 10 mot 17 stemmer.

Sunndal kommunestyre har etter dette fattet slikt vedtak:

Vedtak:

Sunndal kommunestyre har følgende merknader til forslag til forvaltningsplan for rovdyr, merknadene er begrunnet under vurderinga i saksframlegget:

1. Kommunen er tilfreds med å ha fått gjennomslag for å ta ut Øvre Sunndal av forvaltningsområdet for jerv og at området skal være prioritert beiteområde. Dette begrunnes med at området for en stor del sammenfaller med det Utvalgte kulturlandskapet, Fjellgardane og seterdalane i Øvre Sunndal. Område er utpekt som spesielt viktig på grunn av dets kvalitet med hensyn på biologisk mangfold, gamle kulturmarker og viktige kulturminner i tillegg til at det er et av de beste fjellbeitene i Møre og Romsdal. Området er avhengig av skjøtsel med beitedyr. Det er ønskelig å få fram i planen at området ikke bare er et viktig beiteområde men at det er viktig å ta vare på området på grunn av områdets kvaliteter.
2. Det er ønskelig med en samordnet forvaltning av jervebestanden i Møre og Romsdal og Oppland fylker som foreslått. En samarbeidsavtale må forplikte partene som bør komme fram til et felles ynglemål for Snøhetta og Reinheimen.
3. Det må kunne iverksettes to ulike forebyggende tiltak samtidig for å hindre tap av sau til rovdyr, eksempelvis skadefelling samtidig med tidlig sanking.
4. Kommunen er tilfreds med at det ikke foreslås endringer i forvaltningsområdet for gaupe i Møre og Romsdal. Dagens fordeling av familiegrupper ønskes videreført som i dag med 10 i Trøndelag og 2 i Møre og Romsdal.
5. Uttak av jerv i prioritert beiteområde bør fortrinnsvis skje før yngling for å unngå hiuttak.
6. Ellers ber Sunndal kommunestyre om at feil og mangler i planteksten rettes opp i henhold til det som er skrevet under andre kommentarer i vurderingen.

- 1 Høring til uttalelse - revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge (frist 22.09.2017)
- 2 Høringsutkast til revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge 210617
- 3 Innspill til oppstartsmeldingen

Saksopplysninger

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge la den 21.06.2017 ut forslag til revidert forvaltningsplan for regionen ut på offentlig høring. Region 6 omfatter fylkene Trøndelag og Møre og Romsdal. Høringsfristen er satt til 22.09.2017.

Rovviltnemnda ønsket flest mulige innspill før arbeidet med selve revideringen startet. Fristen for innspill var 01.11.2016. Sunndal kommunestyre behandlet sak 62/16 innspill til oppstartsmeldingen den 05.10.2016 og gjorde følgende vedtak i saken:

1. *Hensynet til nasjonalt viktige kulturlandskap må vises igjen i revidert forvaltningsplan slik at det blir mulig å opprettholde Det utvalgte kulturlandskapet; Fjellgardane og seterdalane i Øvre Sunndal.*
2. *Enkeltindivid av jerv som gjør skade må tas ut for å begrense skadeomfanget senere år.*
3. *I revidert forvaltningsplan for rovviltregion 6 må grensa for yngleområde for jerv ses i sammenheng med rovviltregion 3. Det bør lages en felles forvaltning og felles ynglemål i Snøhettaområdet og Reinheimen /Breheimen, på tvers av fylkesgrenser og rovviltnemder.*
4. *Lisensjakt på og skadefelling av jerv må bli mer effektiv og profesjonell slik at uttaket samsvarer med bestandsmål, og at sannsynligheten for at skadedyr blir felt øker.*
5. *Ulike ekstraordinære tiltak for å hindre rovdyrskade og –tap må kunne iverksettes og foregå samtidig, som for eksempel skadefelling av skadedyr samtidig med tidlignsanking av beitedyr.*
6. *Jerv utenom yngleområder bør fortrinnsvis tas ut før yngling for å unngå hiuttak.*
7. *Dagens yngleområder for gaupe i Møre og Romsdal må ikke utvides.*

Forslag til ny forvaltningsplan tas opp som sak direkte i Sunndal kommunestyre slik saken om innspill til oppstartsmeldingen gjorde.

FORVALTNINGSPLANENS MÅLSETTINGER:

- Sikring av rovviltartenes overlevelse gjennom oppfylling av Stortingets bestandsmål
- Lavere konflikter og å sikre næringsdrift gjennom målrettede virkemidler, herunder redusere tap forvoldt av fredet rovdyr og sikre aktivt bruk av utmarksbeite
- Forutsigbarhet

FORVALTNINGSPRINSIPPER

Rovviltforliket og nasjonale føringer sier at det skal være tydelig soneforvaltning for alle rovdyrarter. I planen er det fastsatt forvaltningsområder for bjørn, jerv og gaupe. Forvaltningsområdenes avgrensninger er basert på utbredelsen av den ynglende bestanden av bjørn, jerv og gaupe i region 6 Midt-Norge, andre viktige samfunnsinteresser og den todelte

målsettingen. Viktige beiteområder for bufe og tamrein er vektlagt når områder som har ynglende bestand av rovdyr tas ut av forvaltningsområdet.

VIRKEMIDDELBRUKEN

Virkemiddelbruken i de ulike områdene blir differensiert. Dette gjelder både tapsforebyggende tiltak og fellingsregimene. I områder som er prioritert for beitedyr skal virkemiddelbruken hovedsakelig rettes mot det skadegjørende rovviltet, i forvaltningsområdene for rovviltarten skal virkemiddelbruken hovedsakelig rettes mot beitedyrene. Forebyggende tiltaksmidler skal i utgangspunktet prioriteres til tiltak i forvaltningsområdene. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse vil være høyere innenfor forvaltningsområdet enn den er utenfor området; i prioritert beiteområde.

FORSLAG TIL REVIDERT FORVALTNINGSPLAN

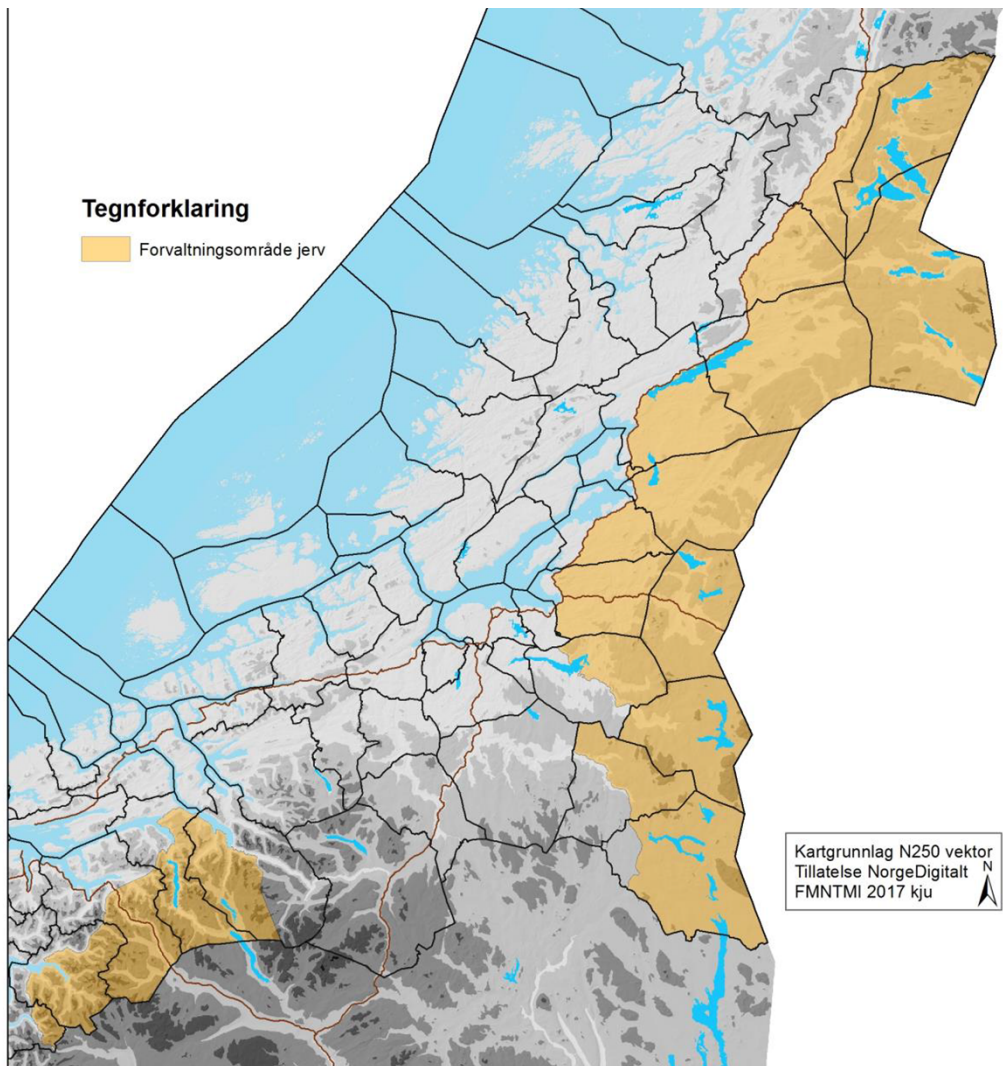
Forslaget til revidert forvaltningsplan høres opp mot dagens forvaltningsplan som ble vedtatt 21.11.2013. **Rowviltnemnda foreslår følgende endringer:**

- Det er innarbeidet noen forvaltningsprinsipper i forvaltningsplanen. Noen er generelle, mens andre er artsspesifikke om jerv og gaupe.
- Yngleområdene defineres som forvaltningsområder for bjørn, jerv og gaupe. Ikke områder med mål om yngling som i dagens forvaltningsplan.
- Forollhogna Sør-Trøndelag tas ut av forvaltningsområdet for jerv. Ny grense vil bli fv. 30 ned til fylkesgrensen Sør-Trøndelag/Hedmark
- *Øvre Sunndal i Møre og Romsdal tas ut av forvaltningsområdet for jerv.*
- Geografisk fordeling av det regionale bestandsmålet for jerv. Det fylkesvise bestandsmålet for jerv blir 7 i Trøndelag og 3 i Møre og Romsdal. Dette er i utgangspunktet det samme som i dagens forvaltningsplan med 4 i Nord-Trøndelag og 3 i Sør-Trøndelag, samt 3 i Møre og Romsdal. I dagens forvaltningsplan er det en målsetting om at 2 av jerveynglingene er nord i Nord-Trøndelag og 2 i sør, avgrenset av grensen mellom Luru og Skjækerfjell reinbeitedistrikt (Imsdalsvassdraget i Snåsa kommune). I revidert forvaltningsplan er ikke det fylkesvise bestandsmålet for Trøndelag geografisk oppdelt i en nordlig og sørlig del.
- Ingen geografisk fordeling av det regionale bestandsmålet for gaupe. Det vil si at det ikke er fylkesvise bestandsmål for gaupe. I dagens forvaltningsplan er regionens bestandsmål på 12 familiegrupper fordelt på fylkesvise bestandsmål med 6 familiegrupper i Nord-Trøndelag, 4 i Sør-Trøndelag og 2 i Møre og Romsdal.
- Kvotefri jakt på gaupe i Røros og Oppdal kommune, samt på Fosenhalvøya. Kvotefri jakt i de delene av Møre og Romsdal som ikke inngår i forvaltningsområdet for gaupe videreføres.

FORVALTNINGSOMRÅDET FOR JERV

Øvre Sunndal i Møre og Romsdal foreslås tatt ut av forvaltningsområdet for jerv. Grensa mellom prioritert beiteområde og forvaltningsområdet for jerv følger i forslaget fylkesgrensa mellom Oppland og Møre og Romsdal ved Grønlskarstind, så i rett linje nordvestover til Seterfjellet, rett linje videre til Storsetra (i Grødalen) der elven Grynna møter elven Grøa. Grensen følger så elven Grøa nordover og ned til Driva og videre langs Driva til Tingvollfjorden. I gjeldende forvaltningsplan er Trollheimen definert som prioritert beiteområde for sau i vår kommune.

Forvaltningsområdet for jerv omfatter i forslaget følgende områder i Sunndal; Nedre Grødal nordvest for elva Grynna/vest for elven Grøa, Viklandet, Litledalen, Øksendal og Jordalsgrenda med tilhørende fjellområder. Målsettinga er at det regionale bestandsmålet oppnås innenfor forvaltningsområdet. Bestanden av jerv skal være mest mulig jevnt fordelt.

Innenfor forvaltningsområdet skal det satses på effektive taksforebyggende tiltak; eksempelvis tilskudd til tidlig sankning.

Utenfor forvaltningsområdet, området som regnes som prioritert beiteområde i forhold til jerv, skal det fastsettes tilstrekkelige kvoter for lisensfelling dersom det nasjonale bestandsmålet for jerv i regionen er oppnådd. I forslag til ny forvaltningsplan står det at forebyggende tiltak bør kunne prioriteres også innenfor prioritert beiteområde, spesielt i randsonen til forvaltningsområdet.

FORVALTNINGSOMRÅDE FOR GAUPE

Det foreslås ingen endringer når det gjelder forvaltningsområdet for gaupe i Møre og Romsdal og bestandsmålet på 12 årlige ynglinger i regionen er også uendret. For gaupe er det ikke

geografisk fordeling i form av fylkesvise bestandsmål. Forvaltningsområdet i Møre og Romsdal omfatter Gamle Aure, Halså, Tingvoll, Rindal, Surnadal og den delen av Sunndal kommune som ligger nord for elva Driva.

Innenfor forvaltningsområdet skal det satses på effektive tapsforebyggende tiltak; f.eks. forsinket slipp om våren og kvotejakt; ordinær jakt som er hjemlet i viltloven.

Utenfor forvaltningsområdet skal bestanden av gaupe holdes på lavest mulig nivå. Det blir kvotefri jakt i dette området som regnes som prioritert beiteområde i forhold til gaupe.

FOREBYGGENDE TILTAK RETTET MOT SAU

Tidlig nedsanking skiller rovdyr og sau fysisk og er mest egnet ved akutte skadesituasjoner. Tiltaket kan fungere godt som planlagt tiltak men har sine begrensninger fordi mange har begrenset tilgang på areal for beite og grovfôrproduksjon. Ved planlagt tidlig sanking for å forebygge en forventet rovviltsskade skal forvaltningsområdet for jerv prioriteres. Det skal legges vekt på områder med årvisse tap forvoldt av jerv.

Normal sankedato settes til 10. september for Trøndelag og 15. september for Møre og Romsdal. For å få tilskudd til tidlig sanking skal sankingen starte minimum ti dager før normal sankedato.

KONFLIKTDEMPENDE TILTAK

Rovviltnemnda vil prioritere gode tiltak for å bedre uttellingen av både skadefelling og ikke minst lisensfelling slik at en større andel av kvoten tas ut gjennom ordinær lisensfelling. Effektivisering av lisensfelling av jerv og bjørn samt styrking av kompetansen til kommunale og interkommunale skadefellingslag vil være et av de viktigste konfliktdempende tiltaket som rovviltnemnda ønsker å bruke midler til.

Gode kvalitetssikrede bestandsestimat vil også være konfliktdempende.

ANDRE ØKONOMISKE VIRKEMIDLER

Tilskuddsordningene Regionalt miljøprogram (RMP) og Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) er ordninger som kan samordnes/kombineres med tilskudd til skadeforebyggende tiltak mot rovviltsskader i aktuelle områder.

Tilskudd til tiltak i beiteområdet skal bidra til god beitebruk gjennom infrastruktur i beiteområdene. Tilskuddet forvaltes av fylkesmennene.

SAMORDNET FORVALTNING AV JERVEBESTANDEN I MØRE OG ROMSDAL OG OPPLAND

Forvaltningsplanen foreslår å samordne forvaltningen av jervebestanden i de to fylkene i langt større grad enn i dag. Nemnda har som målsetting at det inngår samarbeidsavtale e.l. for en samordna forvaltning av jervebestanden i dette området (Reinheimen, Dovrefjell og Sunndalsfjella).

SKADEFELLING/SKADEFELLINGSLAG

Det er et mål at skadedyr skal tas ut så raskt og effektivt som mulig når det er fattet vedtak om felling. Fylkesmannen har i beitesesongen vakttelefon for rovvilt. Søknader om skadefelling og svar på søknader formidles muntlig for å korte ned saksbehandlingstiden. Det må søkes skriftlig i etterkant. Fylkesmannen gir et skriftlig svar på søknaden i etterkant.

Potensialet for mer effektiv felling av rovvilt er stort og spesielt skadefelling på barmark er krevende. Kommunene blir oppfordra til å søke om konfliktdempende tiltaksmidler for å styrke kompetansen for skadefellingslaget. I områder med store rovviltsskader bør det etableres

kommunale/interkommunale fellingslag som skal delta aktivt i forsøk på felling. Det er i utgangspunktet kommunenes eget ansvar å opprette skadefellingslag.

MINDRETALLSFORSLAGET

Arbeidet med forvaltningsplanen medførte noen mindretallsforslag som rovviltnemnda ønsker at høringsinstansene uttaler seg om. Disse er følgende:

- Forvaltningsområdet for jerv holdes uendret.
- Geografisk fordeling av det regionale bestandsmålet for jerv. Fylkesvise bestandsmålet for jerv blir 7 i Trøndelag og 3 ynglinger i Møre og Romsdal. Det fylkesvise bestandsmålet for jerv i Trøndelag fordeles med 3 ynglinger nord for E14 i Stjørdalsdalføret og 4 ynglinger sør for E14.
- Gaupe: Regionens bestandsmål på 12 familiegrupper fordeles med 8 familiegrupper i Trøndelag (4 familiegrupper nord for E14 i Stjørdalsdalføret og 4 familiegrupper sør for E14) og 4 familiegrupper i Møre og Romsdal.
- Kvotefri jakt på gaupe i Lierne og Røyrvik kommune.

Vurdering

Forslaget til forvaltningsplan omfatter artene ulv, bjørn, jerv og gaupe. Uttalelsen fra Sunndal kommune vil omhandle artene jerv og gaupe, forvaltningsområdet for bjørn omfatter ikke kommuner i Møre og Romsdal. Det er heller ikke et nasjonalt mål å etablere ynglinger av ulv i region 6.

FORSLAGET TIL FORVALTNINGSPLAN SETT I FORHOLD TIL INNSPILL I KOMMUNESTYRESAK 62/16

1. De foreslåtte endringene innebærer at Sunndal kommune har fått gjennomslag for sitt synspunkt når det gjelder Utvalgt kulturlandskap i og med at Øvre Sunndal i Møre og Romsdal foreslås tatt ut av forvaltningsområde for jerv. Dette betyr at området blir prioritert beiteområde sett i forhold til arten jerv, se beskrivelse av området under saksopplysninger. Forslaget er ikke grunnlagt annet enn at det står under forvaltningsprinsipper at viktige beiteområder for bufe og tamrein er vektlagt når områder som har ynglende bestand av rovdyr tas ut av forvaltningsområdet. Rådmannen ønsker derfor å presisere at dette er viktig for Sunndal fordi området omfatter det Utvalgte kulturlandskapet i Sunndal; Fjellgardane og seterdalane i Øvre Sunndal, et område som er utpekt av regjeringen på grunn av områdets kvalitet med hensyn på biologiske mangfold, gamle kulturmarker og viktige kulturminner. Området er avhengig av skjøtsel med beitedyr og området følges opp med særskilt forvaltning. Sauen spiller en viktig rolle i kulturlandskapspleien i dette området. Seterdalene i Øvre Sunndal er av det beste fjellbeite i Møre og Romsdal.

Det er viktig at Øvre Sunndal får samme forvaltningsregime som Oppdal på grunn av at Øvre Sunndal og Oppdal har felles kommunegrense og derfor beiteområder som grenser til hverandre.

2. Forvaltningsplanen foreslår å samordne forvaltningen av jervebestanden i Møre og Romsdal og Oppland fylker i langt større grad enn i dag. Nemnda har som målsetting at det inngås samarbeidsavtaler for en samordna forvaltning av jervebestanden i dette området. Dette støttes av Sunndal kommune som i sitt innspill til planen ønsket en felles forvaltning og felles ynglemål i Snøhettaområdet og Reinheimen/Breheimen. En

samarbeidsavtale må forplikte partene som bør komme fram til et felles ynglemål for Snøhetta og Reinheimen.

3. Det er et mål i planen om raske og effektive uttak av skadedyr og satsing på kompetansehevende tiltak som retter seg mot kommunale fellingslag. Dette er i tråd med innspill som Sunndal kommunestyre kom med til planen. Sunndal kommune har opprettet et skadefellingslag og det er arrangert kurs og skytetrening for medlemmer av skadefellingslaget. Dette er finansiert gjennom midler til konfliktdempende tiltak. Det er viktig å fortsette satsingen på kompetansehevende tiltak rettet mot skadefellingslaga.
4. Sunndal kommune mener at to ulike forebyggende tiltak må kunne iverksettes samtidig for å hindre tap av sau til rovdyr. Eksempel her er skadefelling samtidig med tidlig sanking. Det tar tid å sanke sau som går spredt i fjellet. Rovdyr kan gjøre mye skade før all sau er sankt ned. I tillegg vil en slik innføring virke konfliktdempende.
5. Uttak av jerv i prioritert beiteområde bør fortrinnsvis skje før yngling for å unngå hiuttak.
6. Når det gjelder gaupe så foreslås ingen endringer mht forvaltningsområde i Møre og Romsdal. Dette er i tråd med innspill fra Sunndal kommune. Det kan imidlertid være viktig å fortsatt fordele familiegruppene av gaupe med 10 i Trøndelag og 2 i Møre og Romsdal. Det blir forsøkt å flytte gaupepresset sørover og det er enklere å dokumentere skade på tamrein tatt av gaupe enn skade på sau tatt av gaupe på sommerstid.

MINDRETALLSFORSLAGET

Sunndal kommunestyre er fornøyd med å ha blitt hørt i forhold til området Øvre Sunndal som foreslås tatt ut av forvaltningsområdet for jerv. Når det gjelder forvaltningsområde for gaupe ønsker Sunndal kommune å opprettholde eksisterende fylkeskvoter, dvs. to familiegrupper i Møre og Romsdal.

ANDRE KOMMENTARER

Under kap. II Fakta og utfordringer, pkt. 2.1 er bufenæringen i region 6 omtalt. Sunndal kommunestyre mener at også bufenæringens betydning i Møre og Romsdal må omtales på lik linje med Trøndelag.

Når det gjelder grensebeskrivelsen av forvaltningsområdet til jerv i Møre og Romsdal så vil kommunestyret påpeke at Driva renner ut Sunndalsfjorden som igjen går over i Tingvollfjorden.

Under pkt. 1.1.3 Miljøpolitisk bakgrunn, rovviltforliket 2011 står det at sørsamisk reindrift utøves over store deler av Trøndelag, samt hele Trollheimen. Det er ikke tamreindrift i Sunndal kommune sin del av Trollheimen.